GAZETA KRAKOWSKA

Nro 102.

Z KRAKOWA DNIA 21 GRUDNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ

Gdy Izba przekonała się, że tak w Protokole Posiedzenia Zgromadzenia Reprezentacyynego d. 6 b. m. odprawionego, iako i w Gazecie Krakowskiey Nr. 99 na kar. 1206 wniosek Reprezentanta z Gminy V. Sołtykowicza przez niedopełnienie wyrazów iego przez Izbę słyszanych zmieniony został; na poprawę więc i sprostowanie onego zezwala, aby po słowach: "Na ręce W. Kommissyi Organizacyyney podana,, — następowały zaraz te wyrazy: "Poźniey rak NN. Monarchow doyść musiała, nizli odpowiedzi Tychże, na dawnieysze iuż przełożenia W. Kommissyi Organizacyyney i Senatu względem tegoż samego art. Konstytucyi uczynione zapadły i wydane zostały: aby taż sama prośba, przez teraźnieysze Zgromadzenie ponowioną raz ieszcze i drogą przyzwoitą, NN. Protegującym Dworom przedstawioną bydź mogła.,,

A oraz, ażeby tak w Protokole Obrad Zgromadzenia, iako i w nayblisz[e]y Krakowskiey Gazecie, w całey osnowie podług wyrażoney tu poprawy, punkt przerzeczony wniosku Reprezentanta Sołtykowicza tyczącego się art. 13 Konstytucyi umieszczonym został, Izba uchwaliła na Posiedzeniu dnia 18 Grudnia 1817 r.

J. Krzyżanowski, Sek. Seymowy.

Na posiedzeniu Ciała Prawodawczego dnia 13 b. m. i r. JW. Sołtykowicz odczytał rapport z czynności Delegacyi, która w dniu poprzedzaiącym do W. Kommissyi Organizacyyney, prośbę wraz z uwagami nad Statutami poczynionemi złożyła.

Daley odczytanym został proiekt do prawa względem przedarzy domów, który do Kommissyi Prawodawczey przesłanym został. Następnie sposobem zwyczaynym przystąpiono do obioru iednego z pomiędzy Kandydatów na Urząd Sędziego Pokoiu Okręgu Krzesowickiego, a po obliczeniu wotów JW. Marszałek takowym Sędzią Pokoiu JW. Xiędza Fe[..]a Bielawskiego, iako naywięcey wotów maiącego ogłosił. Następnie wotowano na wybor 2 Sędziów czasowych do Trybunału I. Instancyi, a po ukończonym wotowaniu JW. Marszałek na Sędziów Tryb. I. Instancyi WW. Ignacego Ostaszewskiego, i Józefa Gołuchowskiego ogłosił.

Poczem JW. Mąkolski, Reprezentant Gminy Okręgowey Młoszowa wniosł, aby ieden z pomiędzy Kandydatów, po obranych Sędziach naywięcey kresek maiący, obranym został Zastępcą Sędziego do Trybunału I. Inst. naprzypadek ubycia którego z Sędziów, wskutek czego JW. Marszałek, zastępcą Sędziego do Tryb. I. Inst. W. Marcina Soczyńskiego ogłosił.

W dalszym ciągu JW. Mąkolski proiekt do prawa względem urządzenia Milicyi od W. Senatu nadesłany, z opiniią Kommissyi Prawodawczey, która tenże zgodny bydź z prawem uznała, odczytał. Po odczytaniu którego JW. Marszałek, zapytał się Izby czyli wola iest iey zamienić tenże proiekt w prawo, na co Izba odpowiadaiąc zgo-

da, proiekt takowy w prawo zamieniła, i zarazem na wniosek JW. Kucieńskiego Repr. Gminy 2 M. Krakowa uchwalono, aby W. Senat wezwanym został o przesłanie wykazu kosztów, na zaciąg teyże Milicyi potrzebnych. Rzeczona uchwała iest osnowy następuiącey:

My Zgromadzenie Prawodawcze, Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu.

Ułatwiaiąc sposób zbierania Milicyi pieszey, służbę bezpieczeństwa wewnętrznego i Policyi, z mocy artykułu 22 Konstytucyi pełniącey, z powodu, iż formowanie teyże z Obywateli popisowi poddanych, doznawało dotąd w wykonaniu nieiakich niedogodności i utrzymuiąc zresztą w swey mocy przepisy Statutu Organicznego, przez Wysoką Kommissyią Organizacyyną wydanego, dotyczące Etatu teyże Milicyi stanowiemy, co następuie.

Art. 1. Zaciąg trzechset głów, oddział Milicyi składaiących, i podzielonych na Milicyią ruchomą i nieruchomą, dopełniać się odtąd będzie, nie iuż przez pociąganie popisowych do tey służby, lecz przez werbunek, który podług potrzeby w Stolicy i w Okręgu ustanowionym zostanie.

Art. 2. Kapitulacyia zawerbowanego Milicyianta, niema bydź na dłuższy czas zawieraną, iak na lat cztery, dla zapełnienia oddziału Milicyi; po upłynieniu tego czasu, nowym zaciągiem w myśl art. 22 Konstytucyi odmianę oddziałów nakazuiącego, co iednak nie będzie przeszkadzało, do zawarcia z wysłużonym nowey kapitulacyi, gdyby powtornego wniścia w służbę chęć okazał.

Art. 3. Koszta werbunku, oznaczy Senat, a fundusz na takowe wzięty bydź ma z summy na utrzymanie Milicyi Budżetem corocznie naznaczoney.

Art. 4. Wrazie gdyby zostaiący pod bronią oddział Milicyi, niewystarczał do utrzymania wewnętrzney spokoyności, na tedy przez czas trwaiącey, nadzwyczayney potrzeby, Gminy Mieyskie i Wieyskie za rozkazem Senatu, winny przyyść w pomoc rzeczonemu oddziałowi w następuiącey proporcyi. — Każda Gmina Mieyska dostawi ludzi pieszych czterech, wieyska zaś ludzi pieszych tyleż, konnych dwoch, podług możności uzbroionych, i tychże przez ciąg służby nadzwyczayney, własnym kosztem utrzymować będzie. Aby zaś zebranie tey siły, żadnemu opoźnieniu nieulegało, Senat urządzi ią w taki sposób, iżby zawsze w pogotowiu była na każde zawołanie.

Art. 5. Senat wyda szczegółowe przepisy, iakie uzna za naydogodnieysze do w prowadzenia w wykonanie ninieyszego Postanowienia.

Postanowienie ninieysze, iako Prawo obowiązuiące od Prezyduiącego w Zgromadzeniu Prawodawczem, wraz z Assessorami i Sekretarzem podpisane, do Ksiąg Obrad naszych wciągnąć i Senatowi Rządzącemu do ogłoszenia przesłać polecamy. Działo się w Krakowie na Sessyi Seymowey dnia trzynastego Grudnia Tysiącznego osmsetnego siedemnastego roku.

(podp.) *Felix Radwański*, *Prezy.*
(pod.) *Ant. Hr Stadnicki*, *As.*
(pod.) *X. M. Dubiecki*, *As.*
(*L. S.*)(pod.) *Jacek Krzyżanowski*, *S. S.*

Zgodność z oryginałem świadczę
Jacek Krzyżanowski,
Sekretarz Seymowy.

Daley JW. X. Hudek odczytał wniosek względem zamiany podatku Konsumpcyynego na Czopowy, który do W. Senatu przesłano.

Daley JW. Sołtykowicz wniosł, iż maiąc wielość próśb o wyznaczenie pensyy emerytalnych podanych, wypadałoby żądać od W. Senatu inicyatywy do prawa względem pensyy emerytalnych ustanowić się maiącego, poczem Izba wniosek ten w uchwałę zamieniła, a JW. Sołtykowicz myśli do proiektu tego na naypierwszym Posiedzeniu złożyć oświadczył się.

Poczem Sekretarz Seymowy przedstawił różne prożby od osób prywatnych oraz odezwy od W. Senatu do protokołu, które częścią do właściwych Kommissyy, częścią do W. Senatu przesłane. zostały równie nadesłany od W. Senatu proiekt do prawa względem uchylenia moratorium odczytanym został wraz z opinią Kommissyi Prawodawczey, która tenże zgodnym bydź z prawem uznała. Poczem JW. Marszałek zapytał się Izby czyli iest wola iey, aby takowy proiekt w prawo zamienić, na co JW. Hrabia Stadnicki wniosł, iż termin w tymże proiekcie do uchylenia moratorium z dniem 1 Czerwca 1819 oznaczony, powinienby bydź do terminu w tymże przedmiocie w Królestwie Polskim wyznaczonego, zastosowanym, a to z powodu, iż Obywatele tuteyszo kraiowi naywięcey stosonków z Obywatelami Królestwa Polskiego maią, a JW. Marszałek, na żądanie Izby dla poźney godziny, proiekt ten w deliberacyi do dnia następnego zostawił i Sessyią z przyczyny nadchodzącego Swięta do dnia 15 b. m. solwował,

Dnia 15 b. m. i r. JW. Dubiecki Reprezentant Gminy 6 M. Krakówa odczytał proiekt do prawa, w przedmiocie zaprowadzenia kassy oszczędności, dla osób z skarbu Publicznego płatnych, który do W. Senatu przesłano.

JW. Litwiński Delegowany od Akademii, zaspakaiaiąc troskliwość niektórych JJWW. Reprezentantów, iakoliteż i Rodziców, odczytał świeżo nadeszły Reskrypt JW. Ministra Prezyduiącego w Kommissyi Oświecenia Królestwa Polskiego, który uwiadomia, iż uważane będą nauki odbyte, i stopnie Akademickie otrzymane w Akademii Krakowskiey, tak iak w Akademii Królewsko Warszawskiey, zostawiaiąc tymże uczącym się wolność ubiegania się o Urzędy w Królestwie Polskim.

JW. X. Starowieyski Delegowany od Kapituły wniosł aby złożony przez niego wniosek względem uchylenia podatku 40 od 100, tudzież subsidium charitativum, do W. Senatu przesłanym był, a Izba na takowe żądanie zezwoliła.

Sekretarz Seymowy przedstawił od W. Senatu nadesłane expedycie,

1. Odpowiedź na wniosek JW. Lubowieckiego względem opłat od Szkołek parafialnych.

2. Przedstawienie względem umieszczenia materyiałów palnych na Budżecie rozchodów na rok 18 18/19 pod tytułem ofiary dla Towarzystwa Dobroczynności.

3. Przedstawienie względem umieszczenia na tymże Budżecie, podwyżki dla Milicyi.

4. Przedstawienie względem wskazania funduszu, na zapłacenie długów przez Miasto Krakow winnych.

5. Proiekt do prawa względem opła-

cać się mianego podatku przez Starozakonnych tytułem dochodów kamelaryynych.

6. Proiekt do prawa względem opłacania podatku podymnego przez Starozakonnych właścicieli domów przy Krakowie na Kaźmierzu oraz tamże w ulicy Zydowskiey będących w rowney ilości, iak właściciele domów Miasta Krakowa opłacaią, i zarazem 5 ostatnich expedycyi do Kommissyi Skarbowey przesłać postanowiono.

JW. Soczyński Rep. Gminy 1 M. Krakowa odczytał proiekt do prawa względem utrzymania nadal daniny Inwentarskiey, przez Starozakonnych dawniey do kassy Wielko Rządowey, a poźniey do Ekonomii Promnickiey, pod tytułem Szpilkowego opłacaney, który proiekt do W. Senatu przesłano.

Następnie uchwalono, aby W. Senat wezwanym został, o wstrzymanie się od opisania swey inicyatywy w dalszych proiektach Skarbowych, na Statucie urządzaiącym Starozakonnych iako z innemi Statutami, przez zniesienie się Deputacyi Seymowey, z W. Kommissyią Organizacyyną, zmianie podległym.

Odczytane były myśli przez JW. Sołtykowicza Rep. Gminy 5 M. Krak. do prawa względem emerytury dla osób z Skarbu płatnych, postanowić się maiącego ułożoney i takowe do W. Senatu przesłano.

Przedstawione zostały przez Sekretarza Seymowego prośby w różnych przedmiotach podane, które częścią do właściwych Kommissyy, częścią do W. Senatu przesłano poczem JW. Marszałek Sessyią do dnia następnego solwował.

Jacek Krzyżanowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Moskwy d. 5 Listopada d. k.

Tuteyszy fabrykant kapeluszów, Brechow, doprowadził fabrykę swoię do takiey doskonałości, że kapelusze iego, powierzchowną postać atłasu maiące, w dobroci i gatunku roboty, nie tylko się rownaią, ale przewyższaią, robione w fabrykach zagranicznych. Temi dniami, miał on szczęście, kapelusze z fabryki swoiey okazać osobiście N. Cesarzowi, stał się godnym otrzymać w dowód Monarszego ukontentowania, brylantowy pierścień.

Na posiedzeniu Komitetu Towarzystwa bibliynego Moskiewskiego odprawionem tu d. 16 Października r. b. pod przewodnictwem Prezesa Towarzystwa bibliynego Rossyyskiego, Xiążęcia Alexandra Galiczyna, doniesiono: iż w Moskwie przedano w rozmaitych ięzykach biblii 416 exemp: a nowego testamentu 328. Jeden z członków Towarzystwa mieszkaiący w Pułtawie; pisze, że nietylko Chrześcianie rozmaitych wyznań, ubiegaią się o te święte księgi, lecz nad to wielu żydów, przybywszy do niego pokryiomu od swoich współbraci, żądali nowego testamentu w ięzyku Hebrayskim. Była potem mowa o kapłanie Katolickim, Von Esse, Proboszczu w Marburgu, znanym z gorliwości w rozszerzaniu Pisma S. w Niemczech, któremu Towarzystwo biblіyno W. Brytanii postanowiło przesłać na wsparcie 2500 funt: szter: Towarzystwo biblіyne utworzone na wyspie Malcie, zgłosiło się do Rossyyskiego, w celu utrzymywania z niemi związków przez Odessę. Podług doniesień urzędowych z Włoch, drukuią w Neapolu 5000 exempl: Nowego Testamentu w ięzyku Włoskim. W kraiu także

Francuzkim rozdawane Pisma S. idzie pomyslnie. W Anglii, zawiązało się niedawno w Harwich towarzystwo bibliyne.

W. X. Jmć Michał w podroży z Odessy do Nikołaiewa, oglądał rożne owczarnie delikatno-wełnianych owiec, merynosów, mianowicie zaś należące do Radcy Stanu Pictet de Rochemond. Wielkość stad, delikatność i wyborny gatunek wełny, zwróciły szczególniey uwagę Jego. W. Xiążę rozpytywał się o naymnieysze szczegóły tey gałęzi przemysłu w Gubernii Chersońskiey. Naczelnemu weterynarzowi, P. Salozowi, oświadczył zupełne ukontentowanie; tenże P. Saloz był zaproszony do stołu W. X. Jmci w domu Jenerała Koble. —— D. 18 wieczorem przybył W. Xiążę do Krzemieńczuka, i wysiadł w domu Jenerała piechoty, Barona Sakena. Nazaiutrz był na nabożeństwie, potem na ćwiczeniach pułku pieszego Półtawskiego i na zmianie straży; zwiedzał zakłady miłosierne, więzienie i kommissoryiat w Kriukowie, poźniey przedstawieni byli urzędnicy, a o godzinie 4tey wyiechał w dalszą drogę do Pułtawy.

Z Petersburga d. 13 Listopada d. k.

Rządzący Senat, przez ukaz ogólny ogłosił, iż Karolowi Berd, urzędnikowi górniczemu rangi 7mey klassy, który pierwszy w Rossyi, własnym nadładem, sporządził statek parowy, wydany został na lat 10 wyłączny przywiley sporządzenia tego rodzaiu staków, i utrzymywania żeglugi: A. Od morza Baltyckiego do Kaspiyskiego; na całey odnodze Finlandzkiey; na Newie, ieziorze Ładodze, na kanałach Ładozkim, Siadzkim i Swirskim, na Swirze, ieziorze Onedze; na Wytegrze, kanale Maryińskim; na rzekach: Sominie, Czagodoszcy i Mołodze. Na całey przestrzeni Wołgi, i morza Kaspiyskiego: na rzekach: Gżacie, Wazuzie, Twercu, Unży, Kerżency, Surze, Samarze, Oce, Cnie, Mokszy, Moskwie, Kamie, Wiatce, białey, Cusowey, z rzekami do nich wpadaiącemi. B. Na Dzwinie północney, Suchonie, Onedze, i morzu Białem, z rzekami do nich wpadaiącemi. C. Na Dzwinie zachodniey ze wszystkiemi iey odnogami. D. Na morzu Czarnem i Azowskiem, na Donie, Dnieprze, odnodze Dniepra Limen, Bugu, Dniastrze, Dunaiu i na rzekach do nich wpadaiących: z warunkiem, iż ieśliby w przeciągu 3ch lat parowego spławu nie założył, tedy odpada od prawa przywileiem sobie nadanego, na tey części wód, na którey parowego spławu nie urządził.

Hrabia Noailles, Poseł Francuzki przy Cesarskim dworze Rossyyskim, d. 7 b. m. wyiechał z Peterzburga do Moskwy.

Z Londynu d. 3 Grudnia.

Sobotnia gazeta Dworska zawiera odezwę Xcia Rejenta, którą poddanym W. Brytanii pod niełaską Królewską i innemi karami zabroniono iest należeć czynnie do zachodzącey nieszczęściem między Królem Hiszpańskim i rożnemi tego Monarchy prowincyiami w południowey Ameryce woyny, a zatem nie wolno im ani w służbę N. Króla Hiszpańskiego, ani rokoszanow wchodzić. Tym zaś J. K. Mci poddanym, którzy przed ogłaszeniem ninieyszey odezwy weszli w służbę N. Króla Hiszpańskiego, wolno iest w niey pozostać, byle do woyny w południowey Ameryce użytemi nie byli.

— Mnostwo officerow, ktorzy wybrali się iuż do podroży do południowey Ameryki, i wsiadać mieli na Tamizie na okręty, pozbawiła ta odezwa uroionego ich szczęścia. — D. 29 Listopada odpłynęło ieszcze na okrętach Dawson i Emerald 250 officerow i podoficerow Angielskich do Hiszpańskiey Ameryki.

Powyższa gazeta Dworska donosi daley, że parlament zwołany zostanie dla ważnych i nagłych obrad na d. 27 Stycznia, iako też, że Jeneralnym konsulem przy anzeatyckich miastach P. James Colguhoum.

Okręt kupiecki Elżbieta Hull, który w 10 dniach odbył podroż z Gibraltaru do Margate, napotkał w drodze pod przylądkiem Gall Tunetański okręt Mary do Barcelony płynący, od którego powziął wiadomość, że Dey Algierski iest zabity, i że Algierczykowie wydali woynę Sycylii, Danii i Szwecyi.

Rossyyska do Hiszpanii przeznaczona eskadra przybyła iuż do kanału. Z Deal donoszą, iż d. 26 Listopada w wieczor zawinęła tam Rossyyska fregata i prosiła o sternika do przeprowadzenia do Portsmutu 5 liniiowych okrętow, i 1 bryga Rossyyskich pod Wiceadmirałem Moller.

Podług ostatnich doniesień z wyspy S. Heleny Bonaparte chorować ma na wodną puchlinę. Nim Las Cases tę wyspę opuścił, były iego rzeczy z rozkazu Gubernatora nayściśley przetrząśnione. Znaydował się pomiędzy niemi rękopism Historyi Bonapartego, którą on na iego żądanie napisał. Las Cases prosił, aby mu ten rękopism dozwolono z sobą wywieść, ale gdy Gubernator nie dozwolił, ugodzono się nakoniec, iż Las Cases go swoią pieczęcią zapieczętował i bez iego zezwolenia nie może bydź odpieczętowany.

Odbyła się tu znowu dwoch godzinna gabinetowa rada.

Pisma Amerykańskie zawieraią następuiącą odezwę Jenerała Szymona Boliwar, Naczelnika rzeczypospolitey, Wodza woysk Wenezueli i Nowey Grenady do mieszkańcow prowincyi Karakas: —

" Mieszkańcy Karakas! Nadeszła nakoniec chwila, w ktorey zdobywcy Hiszpanie, na zawsze w Wenezueli wytępionemi zostali. Bóg woyny zamienił wiele dzieci rzpltey na wiernych iey obrońcow, którzy dawniey iey szarpali łono; iedni tylko Hiszpanie są ieszcze nieprzyiaciołmi Ameryki. Wszyscy Amerykanie, przeięci swoim obowiązkiem i znaiący własny interes i chwałę, rzucaią swoie pugināły i spieszą na obronę oyczyzny. Sami tylko Hiszpanie walczą ieszcze przeciw nam; lecz wkrótce znikną z placu boiu. Oręż rzpltey wszędzie przemaga; od niezmiernych rownin Casanare aż nad brzegi olbrzymiey rzeki Oronoko zwycięztwo posunęło nasze kroki; dwadzieścia chwalebnych bitew zapewniły los Wenezueli. Wszyscy dowodcy, których Hiszpaniia miała w tym kraiu, wyiąwszy Morillo, który ucieka przed nami, pobitemi zostali. Pięć tysięcy walecznych woiownikow są panami bogatey tey prowincyi. Jenerał Morino na czele 2000 żołnierzy, broni wolności Kumany. Jenerał Roxas oczekuie z 1000 żołnieży nieprzyiaciela w Maturin. Nieustraszony Monagas prowadzi z swą brygadą woynę w okolicach Barcelony. Jenerał Zaraza na czele swey brygady, przeszło z 2000 ludzi złożoney,

przebiega rowniny Karakas i uwalnia ludyi od więzow. Woysko Jenerała Paez, liczące do 4000 ludzi, które okryło się iuż wielką sławą, przeciągło na stronę wolności większą część prowincyi Nowey Grenady. Obywatele! Jak skoro ukończę moie działania w Giuanie, przeprawię się zaraz za Oronoko, i zobaczycie mnie w waszey stolicy z tak licznem woyskiem, iakiego ieszcze Wenezuela nie widziała. Woysko Morilla składa się tylko z niedobitkow; posiłek z 1000 ludzi, który mu Cupini z Hiszpanii przyprowadził, nie wystarczy nawet do opanowania twierdzy Pampatar na wyspie S. Małgorzaty. Obywatele! Nie obawiaymy się iuż tyranow, bądźmy tylko łącznemi, a oni upadną. — W główney kwaterze w mieście Guiany d. 1 Lipca 1817.

(Pod.) *Szymon Boliwar.*

Powyższe gazety ogłosiły także następuiący wypis z listu Jenerała Bolivar do iednego z iego przyiacioł na wyspie S. Tomasza, z Augustury d. 28 Września 1817: — " Wszystko tu idzie dobrze; woysko postępuie do Karakas, a ia za dni 12 udam się dla obięcia w posiadłość San Fernando. Ztamtąd pociągnę przez środek tey prowincyi dla złączenia się z innemi dywizyiami. Nie lękam się przepowiedzieć to wcześniey, bo przekonany iestem, że woyska Królewskie nie są w stanie oprzeć się moim działaniom; brzydzę się wszelako nikczemnem zwycięztwem przez ich podeyście. Dywizyia Jenerała Bermudez, składaiąca się z 3000 bitnego żołnierza, wystarcza do spotkania się z niemi. Jenerał Paez iest niezwyciężonym w części zachodniey, gdzie ma liczną jazdę tak wielkie odniosł iuż korzyści, że nieprzyiaciele nie wiedzą co daley maią czynić; słowem mamy wielkie nadzieie, a te gruntnią się na patryiotycznym zapale ludu i na wprawie naszych żołnierzy do zwycięztwa.,,

Z Paryża d. 2 Grudnia.

Rozkazem Królewskim d. z 30 Listopada Marszałek Marmont, Xiże Raguzy, mianowany iest ministrem stanu.

Jutro rozpocznie się w Rouen sprawa zmyślonego Delfina (Ludwika XVII.)

Podług ostatniego spisu teraźnieysza ludność Francyi wynosi 29 mill. 45,099 mieszkańców.

Minister spraw wewnętrznych zaleca okolnikiem Prefektom, aby zachęcali mieyscowe władze do osuszenia bagnisk i błoni, i gdzie się da zasiewać lassy, na których zaczena Francyi zbywać.

P. Duvergier de Hourannę wniosł w izbie Deputowanych, aby wiele deputowanych dokładniey był oznaczony. — Budżet wniesiony bydź ma do izby Deputowanych d. 15 b. m.

D. 29 Listopada Minister woyny, Marszałek St. Cyr, wniosł do izby Deputowanych proiekt do ustawy względem rekrutowania do woyska Francuzkiego, który składa się z 30 artykułów. Ustawa ta podług oświadczenia Ministra, nie pochodzi wcale z boiaźni zerwania pokoiu, ale iedynie dla zastąpienia wewnątrz służby. Nadany nam wprawdzie (wyrazy iego) został pokoy pod uciążliwemi bardzo warunkami, ale te spokoynem tylko orężem przez rozpoczęte przez Króla układy złagodzonemi będą. Zamilczemy o tak waż-

nych i mocno nas obchodzących rzeczach, mowić tylko będziemy o rozrządzeniach i powodach do ustawy, którą mamy zlecenie wam podać. — Tu Minister dowodzi, iż dobrowolny werbunek nie iest dostatecznym do zapełnienia luków w woysku, wypada zatem ustanowić przymusową służbę. Wybor roczni nie może 40,000 ludzi przenosić, a ieżeliby zachodziła większa potrzeba, tedy potrzeba na to osobney ustawy. Liczba departamentowych legiy wynosić ma w czasie pokoiu 150,000 ludzi. Zaciąg do gwardyi Królewskiey, jazdy, artyleryi i woyskowego budownictwa będzie dobrowolny, a do legiy departamentowych przez zaciąg przymusowy. Ogólna siła woyskowa Francyi wraz z officerami i podofficerami wynosić ma w czasie pokoiu 250,000 ludzi. W r. 1818 losować będzie do służby woyskowey młodzież, która w dwoch poprzedzaiących latach rok 20ty ukończyła. Wyiętemi od tego są żeniaci, małego wzrostu, kalecy, jedynacy synowie, naystarszy z ogołoconych z rodziców dzieci, uczący się teologii, uczniowie szkoły politechniczney i morskiey, szkół normalnych, i t. d. Powołany do służby zastąpionym bydź może przez zdatnego człowieka niemaiącego więcey nad lat 30. Czas służby iest lat 6 od 1go Stycznia każdego roku, w którym do pocztu legiy był wciągniony. W d. 31 Grudnia każdego roku maią bydź wszyscy, którzy swoy czas wysłużyli tak w czasie pokoiu iako i woyny od służby woyskowey uwolnionemi. Uwolnieni podofficerowie i żołnierze składać będą po wysłużonym czasie legiią weteranów, która na mocy tylko osobney ustawy użytą bydź może za granicą swey woyskowey dywizyi. Podofficerem ten tylko bydź może który 20 lat ukończył i naymniey 2 lata w linii służył. Dla zostania officerem, potrzeba 2 lat bydź podofficerem lub tyleż lat uczyć się w szkole woyskowey i zdać z nauk examin. Jeżeli potrzeba woyny i znakomite czyny rozkazem dziennym ogłoszone, nie uczynią wyiątku, tedy żaden z officerów niemoże na wyższy postąpić stopień, ieżeli 4 lat na niższych stopniach nie przesłużył. Wszystkie dawnieysze uciążliwe ustawy względem rekrutowania, iako też względem postępowania na wyższe stopnie są niniejszą ustawą uchylone. — Prezes nakazał wydrukowanie i rozdanie tego proiektu, a izba oznaczyła d. 4 Grudnia na iego rozstrząsanie.

Jedno z pism Angielskich wyraża, iż w taynym wydziale izby Deputowanych, kiedy stanowiony był adress do Króla, P. Bignon proponował, aby przełożyć Królowi 1) iż niepodobieństwem iest opłacać tak wielkie iak teraz są ustanowione podatki; 2) prosić Króla, iżby wyrobił u sprzymierzonych Monarchów oddalenie z Francyi całego sprzymierzonego woyska; 3) iżby wyłączne prawa zniesionemi zostały. Lecz propozycye te większością głosów odrzucone zostały.

Przy zaczynaiącey się Prenumeracie od nadchodzącego Nowego Roku 1818 na Gazetę Krakowską, uprasza iey Redakcyia Łaskawych Prenumeratorów o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK DO Nru 102. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 21 GRUDNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

Nr. 3835. SENAT RZĄDZĄCY *Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i iego Okręgu.*

Z okoliczności doniesienia o czynnościach Zgromadzenia Reprezentantów w Gazecie Krakowskiey Nr. 99 umieszczonego w wyrazach "Następnie odczytanym był przez Wysoki Senat nadesłany od Wysokiey Kommissyi Organizacyyney, rozwinięty artykuł XIII. Konstytucyi przez Trzy Nayiaś. Dwory, ieszcze przed podaniem prośby od ostatniego Zgromadzenia Reprezentacyynego w miesiącu Lutym r. b. odbytego, po przeczytaniu którego JW. Sołtykowicz wniosł, z powodu, iż gdy podług nadesłanych od Wysokiey Kommissyi obiaśnień prośba od ostatniego Zgromadzenia Reprezentacyynego względem łaskawego rozwinięcia powyższego artykułu Konstytucyynego przez Trzy Nayiaśnieysze Dwory, na ręce W. Kommissyi Organizacyyney podana, tamże nie została przesłaną, aby takowa Prośba na nowo ułożoną i przesłaną została; co po długich sporach i na wniosek JW. Marszałka wzięto do deliberacyi. ,, — Wysoka Kommissyia Organizacyyna, wezwała Senat powtornie Reskryptem z dnia 19 b. m. Nro. 386 nadesłanym, do zaprzeczenia i odwołania w imieniu JJWW. Kommissarzy Pełnomocnych w Gazecie nayblizszy Krakowskiey twierdzenia rzeczonego, iako z wszelkiey prawdy ogołoconego. Odpowiedź bowiem Nayiaśnieyszych Monarchow na Prośby zeszłego Zgromadzenia Reprezentantow Senatowi Rządzącemu przez JJWW. Kommissarzow udzielonemi zostały.

Stosownie więc do tego Wezwania poleca Redaktorowi Gazety ażeby ninieysze odwołanie w iutrzeyszym Numerze Gazety umiescił. W Krakowie dnia 20 Grudnia 1817.

Wodzicki, P. S.

Mieroszewski, S. J. S.

REKTOR
Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dla zaspokoienia troskliwości Rodzicow, krewnych, Opiekunow Młodzieży oddawaney na Nauki do Uniwersytetu lub szkół Krakowskich, czyni wiadomo, iż Rząd Królestwa Polskiego w zamiarze utrzymania i ustalenia nayściśleyszych związków między Uniwersytetem Wa-

szawskim i Krakowskim, postanowił, że Nauki odbyte w szkołach i w Uniwersytecie Krakowskim będą uważane iakby za odbyte w Szkołach lub Uniwersytecie Warszawskim. — że Stopnie otrzymane w Uniwersytecie Krakowskim będą poczytane i przyięte iakby otrzymane w Uniwersytecie Warszawskim. — że nakoniec otwarta iest droga do wszelkiey promocyi w Królestwie Polskiém Audytorom składaiącym stosowne świadectwa od Uniwersytetu Krakowskiego. — Reskrypt Kommissyi Rządowey Oświecenia Publicznego w d. 27 Września r. b. do L. 3637, donoszący o powyższych postanowieniach iest w treści następuiącey: —

Dan w Krakowie dnia 18 Grudnia 1817.

Litwiński,

Julian Czermiński, S. Sen.

Nr. 3637 Kommissyia Rządowa *Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego.*

Odbieraiąc zapytania od osób życzących sobie edukować synów swoich w wolném Mieście Krakowie, czyli świadectwa tamteyszego Uniwersytetu wydawane Uczniom z obytych Nauk uznane będą za ważne w Królestwie Polskiém. Końcem zachowania potrzebnych stosunków uwiadomia W. Rektora Uniwersytetu Krakowskiego, iż dla tuteyszego Uniwersytetu Królewskiego względem przyymowania Uczniów między innemi następuiące ustanowiono prawidła: Nayprzod: iż Uczeń ukończywszy Gimnazyum w Krakowie lub w innych Szkołach tego rodzaiu o Klasach sześciu, otrzymawszy chlubne świadectwo ze zdanego examinu i doyźrałości (*Maturitatis*) będzie mógł bydź do Uniwersytetu Królewsko - Warszawskiego, za złożeniem takowego świadectwa, w poczet stałych Uczniów zapisany. —

2re Uczeń z otrzymanem świadectwem doyrzałości iak wyżey, słuchaiący rok lub dwa Nauk w Uniwersytecie Krakowskim, za złożeniem świadectw ze słuchanych iuż przedmiotów, i z odbycia examinu w właściwym wydziale Akademicznym, może bydź dla ukończenia Nauk przypuszczony w poczet stałych Uczniów Uniwersytetu Królewsko - Warszawskiego. —

3cie Uczeń ze świadectwem doyrzałości iak wyżey, po ukończonych Kursach Nauk w Szkole Główney Krakowskiey i po otrzymaniu stopni Akademickich, uważany będzie w Królestwie Polskiém iako Uczeń Uniwersytetu Warszawskiego i będzie mógł ubiegać się do dalszych promocyy w Królestwie Polskiém.

Nareszcie. Uczeń przychodzący z prywatney edukacyi, winien złożyć examin *Maturitatis* według przepisanych względem takowego examina prawideł, a dopiero za uzyskaniem chlubnego świadectwa, może bydź przyiętym do Uniwersytetu Królewsko - Warszawskiego.

Gdyby zaś wyszedłszy z prywatney edukacyi i bez złożenia świadectwa *Maturitatis*, słuchał przez niejaki czas Kursów Nauk w Uniwersytecie Krakowskim, a potem w tuteyszym Uniwersytecie, chciał ukończyć Nauki przez siebie obrane, tedy nim uzyska wpis, obowiązany iest poprzedniczo złożyć examin *Maturitatis* w Szkole Woiewodzkiey sposobem dla Uczniów Szkół Woiewodzkich przepisanym, a nadto udowodnić postęp swóy w Naukach Akademickich. W Warsza-

wie dnia 27 Września 1817 roku. (Podpisano) *Minister prezyduiący S. Potocki. Głuszczyński.*

Z Bruxelli d. 4 Grudnia.

Dziennik *Le Vrai Liberal* zawiera następuiące pismo syna P. Las Cases, które mu iego chory oyciec podyktował i z Tirlemont do umieszczenia w rzeczonym Dzienniku posłał:

"Hrabia Las Cases, którego wszystkie publiczne pisma mienią bydź prywatnym sekretarzem Napoleona, i który nigdy innego przy nim urzędu nie sprawował, iak szambelana i radey stanu kiedy ieszcze panował, a po iego nieszczęściu był tylko przychylnym, kochaiącym i życzliwym iego przyiacielem, został przeszło od roku z Longwood wyprowadzony, i około 5 tygodni na wyspie S. Heleny w więzieniu trzymany. Wywieziono go potem o 500 mil Francuzkich ztamtąd do przylądka Dobrey nadziei, gdzie z zgwałceniem świętości prawa Angielskiego, trzymano go przez 8 miesięcy w więzieniu. Nakoniec wrzucono go, zawsze iako więźnia, na statek 12 tylko ludzmi osadzony, i odesłano do Europy, na którym podczas przeszło 100 dniowey podroży naywiększe poniosł cierpienia. Przybywszy na Tamizę, urzędnik policyi Angielskiey zabrał mu wszystkie iego papiery, nie chcąc nawet spisu ich zrobić, i odesłał go iako więźnia na ląd stały. Teraz przewieziono go iako zbrodniarza i umieraiącego z choroby przez królestwo Niderlandów."

Udał on się do Akwisgranu, gdzie żona iego poiechała za nim z Paryża.

Z Włoch d. 28 Listopada.

Xięstwo Luki oddane uroczyście zostało d. 24 b. m. N. Infantce Hiszpańskiey Maryi Ludwice przez wyznaczonego przez N. Cesarza Austryiackiego Kommissarza, Hr. Saurau, Gubernatora Lombardyi, upoważnionemu do tego przez N. Infantkę Hiszpańskiemu Posłowi przy Dworze Sardyńskim, Kawalerowi Bardaxi Azara.

Wiadomość z Florenckiey gazety, iakoby w Genui spieszno uzbraiano woienne okręty, maiące przeciw Barbaryyczykom krążyć, odwołuią z Genui iako zupełnie zmyślaią, ponieważ między Dworem Sardyńskim i Barbaryyskiemi Mocarstwami naylepsze zachodzi porozumienie.

Przez Parmę przebiegł d. 19 b. m. goniec Angielski, wiozący do rożnych Dworow Włoskich i do Xiężny Wallii, mieszkaiącey w Caprile przy Pesaro, listy z doniesieniem o śmierci Xiężny Karoliny Angielskiey.

W Livornie wprowadzono iednę z dwoch parowych machin w ruch, która 10 młynow porusza. Wynalazcą tey użyteczney machiny iest Mechanik P. Boury, który wystawił ią za pomocą składek towarzystwa, do którego pierwsi kupcy Toskańscy należą, i chce podobnąż machinę w Maremona wystawić.

W Pompei znaleziono wzor, służący do rozmiaru w powszechności stałych i płynowych rzeczy. Składa on się z większych i mnieyszych cylindrow z napisami. Na wierzchu kamienia znayduie się napis, że zrobiony iest z rozkazu Decemwirow. P. Romanelli uznał w tem narzędziu miarę, o którey Rzymscy pisarze pod nazwiskami: Modius, Semodius, Trimodius, Amphora, Congius, Hemina, Libra i Quartarius wspominaią. Szacowny ten pomnik złożony został w

muzeum Portici.

Z Monte Casino donoszą, że tamteyszy Archiwista, P. Fraia di Frangipani, wynalazł 200 niedrukowanych ieszcze mow S. Augustyna, które znaydowały się w rożnych tamteyszych rękopismach.

Zaraz po przybyciu d. 16 b. m. Następczyny W. Xięstwa Toskańskiego do Florencyi nastąpiło w kościele katedralnym przez Arcybiskpa tamteyszego uroczyste zaślubienie wysokich Nowożeńców. Uczty dane dla ludu i wyposarzenie 320 ubogich dziewcząt przez W. Xięcia uświetniły tę uroczystość.

Mowią, iż w Tunis uzbraiane są 4 woienne okręty. Algierskich okrętow znayduie się teraz 6 na morzu.

DONIESIENIA.

Komornik Sądowy Ptu Jędrzeiowskiego i Szydłowskiego w Woiewództwie Krakowskiem, uwiadomia Publiczność, iż z mocy komplanacyi Sądowey zatradowane zostały Effekta następuiące meble i krowy w dniu 10 Grudnia r. b. we wsi Niegosławicach na satysfakcyią Ur. Woyciecha Kłosińskiego, których sprzedarz w mieście Wodzisławiu w dzień Jarmarku, to iest dnia 22 Grudnia r. b. nastąpi. Życzący sobie nabycia ma się w oznaczonym dniu i mieyscu z gotowemi pieniądzmi znaydować. W Jędrzeiowie d. 10 Grudnia 1817 roku.

Komornicki, Komornik.

Działo się w Krakowie dnia 7go Września 1817go roku.

Na żądanie W. Floryiana Straszewskiego Dóbr Boguchwały i innych w Galicyi Austryiackiey leżących Dziedzica, w Krakowie przy ulicy Brackiey w własney swey kamienicy pod L. 252 zamieszkałego, Powoda, od którego W. Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Tryb. Cyw. I. Inst. Woiewództwa Krakowskiego do trudnienia się tą sprawą iest umocowanym.

Ja Jan Kleyn Reskryptem JW. Ministra Sprawiedliwości w d. 23 Kwietnia 1816 r. do Nr. 2425 wydanym nominowany Woźny przy Tryb. Cyw. I. Inst. Woiew. Krakowskiego przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 106 mieszkaiący.

W Imieniu Nayiaśnieyszego Alexandra I. Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, &c. &c. &c. — Wzywam wszystkich mogących mieć iakowe pretensyie do Dóbr Pieczonogi i Swięcic w Obwodzie Miechowskim Woiewództwie Krakowskiem leżących, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy od wręczenia tego Aktu, to iest od d. 9 Września r. b. rachuiąc, z pretensyiami swemi na prawnych dowodach wspartemi, do JW. Ludwika Morstina iako Nabywcy tychże Dóbr, na grunt tychże Dóbr udawali się w przeciwnym bowiem razie, ieżliby z swemi pretensyiami dotąd niewiadomemi niezgłosili się, na tenczas W. wzywaiący iako Ewiktor W. Ludwika Morstina teraznieyszego Dóbr Pieczonogi i Swięcic Dziedzica, w Trybunale Cyw. I. Inst. Woiewództwa Krakowskiego, posiedzenia swoie teraz w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w Domu Władz Sądowych pod L. 106 zwykle odbywaiącego, żądałby umorzenia wszelkich pretensyy iakie wezwani do tychże Dóbr mieć mogą. Które to wezwanie, w iedney kopii na głównych Drzwiach Izby Audyencyionalney przybite, a w drugiey kopii w Biórze Urzędu publicznego T. C. I. I. Woiew. Krak. wręczone, po trzykroć co sześć Niedziel, przez Gazety, do wiadomości publiczney podaie się.

Jan kleyn, W. T. C. I. J. W. K.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż Powóz czyli Kecz z wszelkiemi wygódami w kolorze palio naymodnieyszy iest do sprzedania, tudzież Bryczki trzy dobrze pakowne. Maiący chęć kupienia raczy się zgłosić na ulicę Sławkowską Nro 435.